

Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Sammanfattning

Finansutskottet behandlar utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. (prop. 2015/16:1 utg.omr. 26) och en motion som har väckts under den allmänna motionstiden 2015/16.

Regeringen föreslår att anslagen för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. uppgår till 10,8 miljarder kronor för 2016.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för utgiftsområdet och avstyrker motionen med anledning av att motionsyrkandet är identiskt med regeringens förslag och därmed har tillgodosetts.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (L).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	5
Propositionen	5
Motionen.....	10
Utskottets ställningstagande.....	11
Särskilt yttrande	13
Anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. (L).....	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
Motion från allmänna motionstiden 2015/16	14
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets anslagsförslag	15
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	16
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Utgiftsmässiga räntor på statsskulden 2014–2019.....	7
Tabell 2 Kostnadsmässiga räntor på statsskulden 2014–2019	7
Tabell 3 Utveckling av provisionskostnader 2011–2014.....	8
Tabell 4 Provisionskostnader 2014–2019	9
Förslag till beslut om anslag för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.....	15
Anslag för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt utskottets förslag i bilaga 2.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 26 punkt 1 och avslår motion

2015/16:3227 av Erik Ullenhag m.fl. (FP).

Stockholm den 8 december 2015

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Ulf Kristersson (M), Monica Green (S), Oscar Sjöstedt (SD), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M), Hans Unander (S), Dennis Dioukarev (SD), Erik Ullenhag (L), Jakob Forssmed (KD), Marie Granlund (S), Niklas Karlsson (S), Fredrik Schulte (M), Börje Vestlund (S), Maria Malmer Stenergard (M) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. inom ramen för regeringens budgetproposition för 2016. I denna del redogör regeringen även för sin preliminära utvärdering av statsskuldsvärdningen. Den preliminära utvärderingen har tidigare redovisats inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

En kommittémotion om utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. har väckts under den allmänna motionstiden 2015/16.

Det behandlade förslaget och motionens yrkande återges i bilaga 1. I bilaga 2 redovisas utskottets förslag till ändrade anslag för 2016 inom utgiftsområdet. Regeringens och oppositionens förslag till ändrade anslag framgår av bilaga 3.

Under ärendets beredning har Folkpartiet liberalerna (FP) bytt namn till Liberalerna (L).

Utskottets överväganden

Anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Stats- skuldräntor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar medel inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt regeringens förslag. Riksdagen avslår motionen om statsskuldräntor med anledning av att yrkandet är i enlighet med regeringens förslag och därmed har omhändertagits.

Jämför särskilt yttrande (L).

Propositionen

I budgetpropositionen för 2016 föreslår regeringen att anslagen för utgiftsområde 26 uppgår till 10,8 miljarder kronor för 2016. Det är en minskning med ca 12,3 miljarder kronor jämfört med nivån enligt budgetpropositionen för 2015. Regeringen bedömer även att utgiftsramen blir lägre för 2017–2018. För 2017 beräknas utgiftsramen vara 20,3 miljarder kronor och för 2018 ca 25,8 miljarder kronor, vilket är 5,9 miljarder kronor respektive 1,7 miljarder kronor lägre än beräknat i budgetpropositionen för 2015. De lägre utgifterna för 2016 och 2017 är främst en effekt av att både de långa och korta marknadsräntorna är betydligt lägre i dag än vad som antogs i den förra budgetpropositionen.

Utfallet för hela utgiftsområdet uppgick till 3,3 miljarder kronor för 2014, vilket var 13,4 miljarder kronor lägre än 2013. Utgifterna inom utgiftsområdet förväntas bli 26,5 miljarder kronor 2015, vilket är 6 miljarder kronor högre än bedömningen i 2015 års budgetproposition.¹ Utgiftsökningen gäller anslaget 1:1 Räntor på statsskulden och förklaras av högre kursförluster vid förtidsinlösen av lån än vad som antogs i budgetpropositionen för 2015. Även valutakursförlusterna har blivit större än förväntat på grund av en försvagad kronkurs mot framför allt US-dollar och euron.

Utgiftsområdet omfattar tre anslag och den förväntade utvecklingen för dessa redovisas närmare nedan.

¹ I vårändringsbudgeten för 2015 tillfördes anslaget 1:1 Räntor på statsskulden 8,8 miljarder kronor. De samlade utgifterna inom utgiftsområdet för 2015 beräknades då till 29,3 miljarder kronor. I utgiftsprognosen i denna budgetproposition räknar regeringen med en minskning med drygt 2,8 miljarder kronor för 2015 jämfört med vårändringsbudgeten.

Anslaget 1:1 Räntor på statsskulden

Anslaget används för att finansiera utgifterna för räntor på statsskulden och påverkas av statsskuldens storlek, ränte- och valutakurser samt Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik.

Utgifterna för anslaget 2015 beräknas bli 26,3 miljarder, vilket är ca 6 miljarder kronor högre än vad som bedömdes i budgetpropositionen för 2015. Den reviderade beräkningen beror huvudsakligen på att kronans växelkurs har försvagats mer än förväntat mot bl.a. euron och US-dollar, vilket har lett till ökade valutakursförluster. Marknadsräntorna har dessutom utvecklats svagare än vad som bedömdes i budgetpropositionen för 2015, vilket har lett till kursförluster.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 10 614 miljoner kronor för 2016 till anslaget 1:1 Räntor på statsskulden.

Utgiftsmässiga räntor på statsskulden

Den budgetpåverkande redovisningen av statsskuld räntorna är utgiftsmässig, och beror till största delen på hur mycket som betalas varje år. Ränteutgifterna är därmed starkt beroende av vilka upplåningstekniker som tillämpas och kan uppvisa stora svängningar mellan åren som inte direkt kan hänföras till den underliggande skuld-, ränte- och valutakursutvecklingen under motsvarande period. Förutom löpande ränteutgifter och över- och underkurser från emissioner utgörs de totala ränteutbetalningarna även av utgifter kopplade till realiserade kursdifferenser vid förtidsinlösen av lån samt valutakursörelser.

I tabell 1 redovisas de utgiftsmässiga statsskuld räntorna för 2014–2019. Utfallet för de utgiftsmässiga ränteutgifterna 2014 blev lågt, 3,2 miljarder kronor, vilket t.ex. kan jämföras med 90 miljarder kronor i början av 2000-talet. Det låga utfallet förklaras huvudsakligen av de historiskt sett mycket låga marknadsräntorna, men beror även på en lägre statsskuld i relativa termer. De utgiftsmässiga räntorna bedöms öka med drygt 23 miljarder kronor på ett år till 26,5 miljarder kronor 2015. Ökningen förklaras både av stora valuta- och kursförluster men även av en större utbetalning av inflationskompensation när ett realobligationslån förfaller i december 2015. De utgiftsmässiga räntorna beräknas sedan minska med 15,4 miljarder kronor 2016 till en nivå på ca 11 miljarder kronor. Därefter bedöms ränteutgifterna stiga under perioden 2017–2019 till drygt 33 miljarder kronor 2019.

Tabell 1 Utgiftsmässiga räntor på statsskulden 2014–2019*Miljarder kronor, utfall 2014 och prognos för 2015–2019*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Räntor på lån i svenska kronor	24,6	23,5	18,1	23,1	25,0	32,0
Räntor på lån i utländsk valuta	0,7	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
Över/underkurser vid emission	-16,7	-16,5	-5,5	0,0	2,5	3,0
Summa räntor	8,7	7,5	13,6	24,6	29,5	37,5
Räntor på in- och utlåning	-4,0	-3,5	-3,0	-3,0	-3,5	-4,0
Valutakursförluster/vinster	-5,0	11,5	-0,5	-1,0	0,0	0,0
Kursförluster/vinster	3,6	11,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa ränteutgifter	3,2	26,5	11,1	20,6	26,0	33,5

Källa: Prop. 2015/16:1 utg.omr. 26.

Kostnadsmässiga räntor på statsskulden

Kostnadsmässiga räntor används vid beräkningen av statens finansiella sparande och för att följa kostnadsutvecklingen för statsskulden. Med kostnadsmässig redovisning menas att räntorna periodiseras över lånets löptid, vilket betyder att de bokförs till det år de uppstått i stället för till när de faktiska betalningarna genomförts. Det innebär att realiserade valutakurs- och kursförluster inte räknas med och att man kan följa den underliggande utvecklingen av ränteutgifterna.

Tabell 2 visar att räntekostnaderna ökar under perioden 2015–2019 i takt med högre marknadsräntor trots att statsskulden minskar fr.o.m. 2018.

Tabell 2 Kostnadsmässiga räntor på statsskulden 2014–2019*Miljarder kronor, utfall 2014 och prognos för 2015–2019*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Summa räntor enligt tabell 1	8,7	7,5	13,6	24,6	29,5	37,5
Summa kostnadsjustering	7,3	5,0	3,5	-3,0	-3,5	-4,0
Summa räntekostnader	16,0	12,5	17,1	21,6	26,0	33,5

Källa: Prop. 2015/16:1 utg.omr. 26.

Anslaget 1:2 Oförutsedda utgifter

Anslaget får användas för oförutsedda utgifter inklusive utgifter för ersättningar till enskilda för skador av statlig verksamhet enligt lagakraftvunnen dom eller efter uppgörelse. Medel från anslaget tas i anspråk efter beslut av regeringen i varje enskilt fall. Ändamålet avser oförutsedda utgifter av så

brådskande art att ärendet inte hinner underställas riksdagen, samtidigt som utgifterna inte kan täckas av andra anslagsändamål.

Regeringen ska i efterhand redovisa för riksdagen vilka utgifter som täckts genom att medel från anslaget tagits i anspråk. Utgifter från anslaget ska finansieras genom indrag från annat anslag. Användningen av anslaget och beslutade indrag med anledning av detta redovisas i den årliga skrivelsen Årsredovisning för staten.

Regeringen bedömer att det även fortsättningsvis behövs ett anslag för oförutsedda utgifter samt för vissa speciella ändamål om andra medel inte står till förfogande. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 10 miljoner kronor för 2016 till anslaget 1:2 Oförutsedda utgifter.

Anslaget 1:3 Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning

Anslaget avser Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och förvaltning av statsskulden. Riksgäldskontoret betalar ut provisioner till olika marknadsaktörer och externa förvaltare som arbetar på Riksgäldskontorets uppdrag. De externa förvaltarna får både en fast och en rörlig provision kopplad till deras resultat.

Tabell 3 Utveckling av provisionskostnader 2011–2014

Miljoner kronor

	2011	2012	2013	2014
Försäljningsprovisioner	53,1	61,5	54,2	74,3
Provisioner externa förvaltare	55,8	7,8	14,8	11,7
Futures provisioner	8,2	12,3	7,6	11,2
Övriga provisioner	0,4	0,3	0,3	18,0
Summa provisionskostnader	117,5	81,9	76,9	115,2

Källa: Prop. 2015/16:1 utg.omr. 26.

Provisionskostnaderna varierade mellan 77 och 118 miljoner kronor under perioden 2011–2014, vilket förklaras av att Riksgäldskontorets upplåning skett med olika instrument och metoder. Avvägningen mellan olika instrument görs av Riksgäldskontoret inom de ramar som angetts av regeringen i riktlinjerna för statsskuldens förvaltning. För de största upplåningsvolymerna är försäljningsprovisionerna fasta. De faktorer som spelar störst roll för provisionskostnadernas storlek är vilka upplåningskanaler som används och hur väl de externa förvaltarna lyckas med sina uppdrag.

I tabell 4 redovisas utfallet för provisionsutgifterna 2014 och en prognos för utvecklingen under perioden 2015–2019.

Tabell 4 Provisionskostnader 2014–2019*Miljoner kronor, utfall 2014 och prognos för 2015–2019*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Försäljningsprovisioner	74,3	83,5	70,8	69,1	70,3	69,5
Provisioner externa förvaltare	11,7	44,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Futures provisioner	11,2	11,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Övriga provisioner	18,0	15,8	15,3	15,3	15,3	15,3
Summa provisionskostnader	115,2	154,2	124,1	122,4	123,6	122,8

Källa: Prop. 2015/16:1 utg.omr. 26.

Variationen i de totala provisionskostnaderna förklaras till stor del av provisioner till externa förvaltare. Denna del är svårbedömd då den kan beräknas först när året är slut. Provisionskostnaderna för de lån Riksgäldskontoret hanterar beräknas bli 154 miljoner kronor 2015 och därefter ca 122–124 miljoner kronor per år 2016–2019. Regeringens utgångspunkt för provisionsutgifterna är att ersättningsvillkoren för de externa förvaltarna bör vara utformade på ett sådant sätt att de oppmuntrar till långsiktig kostnadsminimering med beaktande av risk samtidigt som de präglas av måttfullhet (skr. 2013/14:196 s. 57).

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 145,2 miljoner kronor inom ramanslaget 1:3 Riksgäldskontorets provisionskostnader för 2016.

Regeringens preliminära utvärdering av statsskuldspolitiken

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. Målet för statsskuldförvaltningen är att skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen ska ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer enligt 5 kap. 5 § budgetlagen (2011:203).

Regeringens resultatredovisning av statsskuldspolitiken sker genom utvärderingar vartannat år och redovisas i en skrivelse.² Åren däremellan redovisar regeringen sin preliminära syn på den genomförda statsskuldförvaltningen i budgetpropositionens del som omfattar utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. För att öka tydligheten i resultatuppföljningen har den preliminära utvärderingen i budgetpropositionen för 2016 flyttats till utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.

Den preliminära utvärderingen av den förda statsskuldspolitiken avser perioden 2010–2014. Utifrån det övergripande målet för statsskuldspolitiken beslutar regeringen i årliga riktlinjebeslut om den övergripande styrningen och därigenom om avvägningen mellan förväntad kostnad och risk i statsskulden. Riksgäldskontoret ansvarar för att upplåning och förvaltning sker i enlighet med målet och inom ramen för regeringens årligt beslutade riktlinjer. I utvärderingen redovisar regeringen sin styrning av statsskuldens sammansättning

² Skrivelse 2013/14:196 överlämnades till riksdagen i april 2014. Nästa utvärderingsskrivelse överlämnas i april 2016.

och löptider, Riksgäldskontorets positionstagande och marknads- och skuld-
vård samt myndighetens upplåning på privatmarknaden.

Det övergripande kvantitativa måttet på styrningen och uppföljningen av
statsskuld förvaltningen redovisas som genomsnittlig emissionsränta. Med
emissionsränta avses den ränta som staten lånade till vid emissionstillfället.
Genomsnittet för respektive skuldslag beräknas genom att väga samman alla
enskilda emissionsräntor med respektive utestående volym. Kostnads måttet
fördelar räntebetalningarna jämnt över instrumentets löptid. Emissionsräntan
för de olika skuldslagen minskade under 2010–2014, snabbast för räntan för
valutaskulden, eftersom löptiden är kortast i detta skuldslag. Även räntan för
den nominella och reala kronskulden har fallit under perioden. Vid slutet av
2014 var den genomsnittliga emissionsräntan för valutaskulden 0,0 procent,
för den nominella kronskulden 1,1 procent och för den reala kronskulden
1,75 procent.

Det finns inget enskilt kostnads mått som beskriver den sammantagna ris-
ken i statsskuld förvaltningen, utan risken definieras i termer av variationer i
statsskuldens kostnader. De riskfaktorer som driver kostnaden är förändringar
i räntor, inflation och valutakurser. Statsskuldens löptider och sammansättning
styr hur statsskuld sportföljen är exponerad mot dessa risker. Vidare påverkar
statsskuldens storlek variationerna i räntekostnaderna.

De mått som används för att beskriva olika typer av risker är främst ränte-
omsättningsrisk och refinansieringsrisk. Med ränteomsättningsrisk menas att
räntan på skulden snabbt stiger till följd av högre marknadsräntor. Denna risk
ökar när en stor del av skulden består av korta och rörliga lån. Då räntan på
korta lån i regel är lägre än på längre lån måste en avvägning göras mellan
kostnad och risk. Den genomsnittliga räntebindningstiden för hela statsskul-
den var 5,2 år i slutet av 2010 och 4,6 år vid slutet av 2014. Under 2014 vari-
erade måttet mellan 4,6 och 5,0 år. Refinansieringsrisk uppstår då det visar sig
vara svårt eller kostsamt att ersätta förfallande lån med nya. I regel framträder
risken samtidigt som behovet av nyupplåning ökar kraftigt. Den bästa försäk-
ringen mot refinansieringsrisker är goda och hållbara statsfinanser. Riksgälds-
kontoret kan också begränsa refinansieringsrisken genom sina strategier för
upplåning och marknads- och skuldvard. Enligt regeringens preliminära utvär-
dering har myndigheten vidtagit flera åtgärder för att begränsa risken. En så-
dan åtgärd är att upplåningen fördelas löpande i små och regelbundna auk-
tioner. Sedan 2009 har refinansieringsrisken även begränsats genom att den
långa upplåningen ökat.

Motionen

I kommittémotion 2015/16:3227 av Erik Ullenhag m.fl. (FP) föreslås att an-
slagen inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. för 2016 bifalles enligt
förslag i tabell 1 i motionen. De föreslagna anslagsnivåerna är i enlighet med
regeringens anslagsförslag.

Motionärerna framhåller att Liberalerna (tidigare Folkpartiet liberalerna) står bakom det gällande målet för statsskuldsförvaltningen som innebär att skulden ska förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen ska ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

För att hålla nere kostnadsutvecklingen är det enligt motionärerna avgörande att de offentliga finanserna är hållbara på både kort och lång sikt och att marknadsaktörerna har en hög tilltro till Sveriges betalningsförmåga. Det gör politiken inom området nära kopplad till frågan om överskottsmalet och det finanspolitiska ramverket.

Utskottets ställningstagande

Statsskuldsförvaltningens resultat

Finansutskottets tidigare bedömningar har varit att statens upplåning och statsskuldsförvaltning har legat i linje med målet för statsskuldsförvaltningen (bet. 2014/15:FiU4 och bet. 2013:14FiU32). Utskottet instämde i regeringens bedömning att skuldförvaltningen har följt riktlinjerna och de övergripande målen. Regeringens riktlinjer har blivit mer långsiktiga och bidragit till en lägre upplåningskostnad samtidigt som riskerna verkar ha varit väl avvägda.

Utskottet finner inga skäl att frånga tidigare bedömningar om statsskuldsförvaltningen. Enligt regeringens redovisning av den preliminära utvärderingen i propositionen har t.ex. flera åtgärder vidtagits för att begränsa riskerna. Centralt för statsskuldsförvaltningen är att kostnaden för statsskulden långsiktigt minimeras samtidigt som risker beaktas, vilket också enligt utskottets uppfattning verkar ha beaktats och avvägts till stor del.

Utskottet ser det som positivt att regeringen har fört över delmålet om statsskuldens kostnader³ från utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning till utgiftsområde 26 för att öka tydligheten i resultatuppföljningen av statsskuldsförvaltningen. Utskottet instämmer med regeringens bedömning att denna del av målet också överensstämmer med budgetlagens bestämmelser.

Redovisningen av ränteutvecklingen på statsskulden

Utskottet anser att regeringen i budgetpropositionen ger en väl avvägd beskrivning av ränteutvecklingen på statsskulden och vilka faktorer som ligger bakom ränteutgifternas storlek. De mycket låga statsskuld räntorna 2013 och framför allt 2014 förklaras till största delen av de historiskt sett mycket låga marknadsräntorna. De utgiftsmässiga statsskuld räntorna har minskat från ca 90 miljarder i början av 2000-talet till ca 3 miljarder kronor under 2014. Som andel av BNP minskade statsskuld räntorna under samma period från ca 3,8 procent till ca 0,1 procent 2014. Minskningen beror främst på lägre marknadsräntor men

³ Målet som helhet formuleras enligt följande: "Statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt och kostnaderna för statsskulden ska minimeras på lång sikt med beaktande av riskerna i förvaltningen".

även på en lägre statsskuld i relativa termer. Den beräknade ökningen av ränteutgifterna på drygt 23 miljarder kronor 2015 jämfört med 2014 beror dels på stora valuta- och kursförluster 2015, dels på en relativt stor utbetalning av inflationskompensation när ett realobligationslån förfaller i december 2015. Ränteutgifterna förväntas öka under 2016–2019 till ca 34 miljarder kronor till följd av förväntade stigande marknadsräntor. Som andel av BNP beräknas utgifterna för statsskuldräntorna öka från 0,1 procent 2014 till 0,7 procent 2019.

Anslagens storlek i förhållande till anvisade medel

Utskottet har tidigare välkomnat en tydligare och enhetligare utformning av anslagens ändamål, god information om de olika ränteutgiftsposternas avvikelser från anvisade medel och motiven för regeringens budgeterade anslagsnivåer (bet. 2013/14:FiU4). Utskottet har också konstaterat att regeringens redovisning har förbättrats (bet. 2014/15:FiU4).

Utskottet anser att regeringen på ett tydligt sätt redovisar svårigheterna med att beräkna räntornas storlek, dels genom att redogöra för de faktorer som påverkar ränteutgifterna, dels genom en känslighetsanalys av utgifterna. Analysen visar att anslaget har över- eller underskattats med i genomsnitt 7 miljarder kronor under perioden 2000–2014. Även för 2015 prognostiseras en relativt stor avvikelse från budgeterade medel. Anslaget 1:1 Räntor på statsskulden ökades i vårändringsbudgeten för 2015 med 8,8 miljarder kronor främst som en följd av valutakursförluster. Denna information om anslagsökningen för 2015 framgår dock inte tydligt i budgetpropositionen för 2016. Detta kan enligt utskottets mening med fördel redovisas tydligare i propositionen för att exemplifiera just svårigheten med att skatta räntornas storlek.

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 26 för 2016. Utskottet avstyrker yrkandet i den aktuella motionen med anledning av att yrkandet är i enlighet med regeringens förslag. Därmed kan motionsyrkandet anses vara tillgodosett.

Särskilt yttrande

Anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. (L)

Erik Ullenhag (L) anför:

Sverige står starkt efter åtta år med ett styre av Alliansen och Liberalerna (tidigare Folkpartiet liberalerna). De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och vi står inför en stundande högkonjunktur.

Samtidigt präglas omvärlden av stora nedåtrisker. Krigen i Syrien och Ukraina och en osäker makroekonomisk miljö skapar otrygghet för både människor och den framtida ekonomiska utvecklingen. Vi ser ökade kostnader för sjukskrivningar och, i ännu högre grad nu än när budgetpropositionen presenteras, för migrationsströmmarna till Sverige. Att vi är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna.

Liberalernas budgetmotion är därför stram. Vi föreslår ett lägre utgiftstak och har ett högre finansiellt sparande än regeringen. På flertalet utgiftsområden är kostnaderna lägre än de regeringen föreslår. Genom att vi särskilt avvisar stora utgiftsökningar inom arbetsmarknadspolitiken och bostadspolitiken, samtidigt som vi höjer miljöskatterna, skapar vi utrymme för en budget som prioriterar jobben, kunskapen i skolan och försvaret av Sverige.

Riksdagen har genom rambeslutet avvisat Liberalernas förslag till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per anslagsområde. Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se. Sverige kommer att tappa i jobb, kunskap och försvarsförmåga.

Vårt budgetförslag är att betrakta som en helhet. På majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som Liberalerna förespråkade. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på långt sikt försvaga budgetprocessen och effektiviteten i finanspolitiken. Vi väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 26.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:1 Budgetproposition för 2016 utgiftsområde 26:

1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2016 ramanslagen inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt uppställning i propositionen.

Motion från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:3227 av Erik Ullenhag m.fl. (FP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Utskottets anslagsförslag

**Förslag till beslut om anslag för 2016 inom utgiftsområde 26
Statsskuldräntor m.m.***Tusental kronor*

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Räntor på statsskulden	±0	10 613 976
1:2 Oförutsedda utgifter	±0	10 000
1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	±0	145 200
Summa för utgiftsområdet	±0	10 769 176

Källa: Prop. 2015/16:1 utg.omr. 26.

BILAGA 3

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Anslag för 2016 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Tusental kronor

Anslag		Regeringens förslag	Avvikelse M, C, L, KD	Avvikelse SD
1:1	Räntor på statsskulden	10 613 976	±0	±0
1:2	Oförutsedda utgifter	10 000	±0	±0
1:3	Riksgäldskontorets pro- visionsutgifter	145 200	±0	±0
Summa för utgiftsområdet		10 769 176	±0	±0

Anm.: I kommittémotion 2015/16:3227 av Erik Ullenhag m.fl. (FP) föreslås anslagsnivåer i enlighet med regeringens anslagsförslag och redovisas därför inte separat.

Källa: Prop. 2015/16:1 utg.omr. 26.